Skolinspektionen

Norrköpings kommun
kontakt@norrkoping.se

Beslut

efter kvalitetsgranskning av arbetet med att främja ett positivt skolklimat vid Ektorpsskolan 1 i Norrköpings kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd av 26 kap. 19 och 20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning av Ektorpsskolan 1. Syftet med denna kvalitetsgranskning är att granska arbetet med att främja ett positivt skolklimat och elevernas sociala samspel där hela skolan involveras i arbetet, med fokus på årskurserna 7–9. Detta omfattar hur lärare och annan skolpersonal arbetar med att främja ett positivt skolklimat, och hur rektorn arbetar strategiskt för att främja ett positivt skolklimat

Skolinspektionen gör en samlad bedömning utifrån de kvalitetskriterier som tagits fram för granskningen. Skolinspektionen bedömer verksamhetens kvalitet i tre nivåer, hög kvalitet, hög kvalitet i flera delar och låg kvalitet. Om Skolinspektionen bedömer att ett utvecklingsarbete behövs för att höja verksamhetens kvalitet inom någon frågeställning anges ett eller flera utvecklingsområden. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs då av huvudmannen.

Beslut

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Ektorpsskolan 1 i följande utsträckning:

Lärares och annan skolpersonals arbete med att främja ett positivt skolklimat

Lärare och annan skolpersonal arbetar i låg utsträckning med att främja ett positivt skolklimat.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

•Lärare och annan personal behöver arbeta medvetet för att stärka ett positivt skolklimat, regelbundet involvera eleverna i arbetet med trivsel, gemenskap och trygghet samt utveckla återkommande aktiviteter där elever från olika klasser och årskurser får mötas och utveckla goda relationer.

Rektorns strategiska arbete för att främja ett positivt skolklimat

Rektorn arbetar i låg utsträckning för att främja ett positivt skolklimat.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

• Rektorn behöver utveckla ett strategiskt arbete med tydliga ramar och mål för att främja ett positivt skolklimat, och ge personalen möjlighet att utveckla gemensamma arbets- och förhållningssätt samt kompetens som stödjer arbetet.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 5 maj 2027 redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall användas.

Redogörelsen skickas via e-post till dokument.goteborg@skolinspektionen.se. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr SI 2026:6502) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan framgår vad som ligger till grund för Skolinspektionens bedömning inom respektive frågeställning.

Lärares och annan skolpersonals arbete med att främja ett positivt skolklimat

Inom detta område granskas lärares och annan skolpersonals arbete med att eleverna ska trivas och vara trygga i skolmiljön, under hela skoldagen. Det innefattar hur lärare och annan personal arbetar relationsfrämjande och i sitt ledarskap agerar tydligt och samtidigt varmt, omtänksamt och stöttande. Området inkluderar även hur personalen arbetar för att eleverna ska involveras så att de ges möjlighet att utveckla sin förståelse för vad ett positivt skolklimat innebär. Härtill granskas om det sker ett arbete, med gemensamma arbetssätt och aktiviteter, som utvecklar skolklimatet.

Skolinspektionen bedömer följande: Lärare och annan skolpersonal arbetar i låg utsträckning med att främja ett positivt skolklimat. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med rektor, lärare och annan personal, elever, observationer av skolmiljön samt inkommen dokumentation.

Ledarskap och relationsarbete

Personalen utövar inte genomgående ett tydligt och konsekvent ledarskap som främjar positiva relationer och bidrar till trygghet för eleverna. Även om enskilda lärare och annan personal på olika sätt arbetar för att bemöta elever med respekt, intresse och omtanke sker detta främst i relation till de elever som de undervisar eller redan har en etablerad kontakt med. Personalen använder inte i samma utsträckning ett relationellt förhållningssätt utanför dessa sammanhang och relationer. Det finns också

skillnader i hur personalen agerar och bemöter elever i syfte att skapa trygghet och ordning på skolan. Skillnaderna gäller både om personalen reagerar på det som sker och på vilket sätt de gör det, vilket skapar otydlighet kring gränssättning och förväntningar på eleverna. Det framgår också att personalen inte följer upp tillsägelser med eleverna och att uttalade konsekvenser inte alltid genomförs. Eleverna beskriver att vuxennärvaro inte alltid bidrar till ökad trygghet eftersom vuxna inte alltid agerar i otrygga situationer och elever inte alltid respekterar vuxnas tillsägelser.

Det saknas tydliga strategier och arbetssätt för att involvera eleverna i arbetet med att främja ett positivt skolklimat. Även om eleverna i viss utsträckning involveras i frågor som rör trygghet och bemötande sker detta främst i årskurs 7. I övriga årskurser saknas tydliga arbetssätt för att involvera eleverna i skolans arbete för ett positivt skolklimat och skapa förståelse för arbetets syfte och innehåll, även om eleverna ibland får reflektera över hur de kan bidra till ett bättre klimat i klassen. I årskurs 8 och 9 aktualiseras frågor om bemötande och förhållningssätt främst i samband med inträffade händelser. Eleverna får förvisso återkommande information om skolreglerna, men ges inte förutsättningar att diskutera vad de innebär i praktiken. Alla elever får inte heller del av resultaten av elevenkäter och möjlighet att diskutera dessa. Vidare framgår att klassråd inte genomförs regelbundet i alla klasser vilket begränsar elevernas möjlighet att lämna synpunkter på skolans klimat och vad som behöver utvecklas. Det saknas ett kontinuerligt arbete, där eleverna aktivt deltar, som syftar till att öka respekt och förståelse för olikheter. Detta trots att det på skolan förekommer uttryck av intolerans mellan elever, bland annat kopplat till etnicitet och sexualitet.

Lärare och annan personal bedriver ett visst arbete som främjar ett positivt skolklimat, men det saknas medvetna arbetssätt för att stärka gemenskapen mellan klasser och årskurser. På skolan finns ett elevcafé där eleverna kan låna material såsom biljardköer, bollar och sällskapsspel för att genomföra aktiviteter tillsammans. Därutöver finns ett uppehållsrum för elever som vill vistas i en lugnare miljö. Det finns också personal med ett särskilt uppdrag att vara tillgänglig i skolans gemensamma lokaler, skapa relationer med eleverna och bjuda in till samtal och spontana aktiviteter i syfte att främja trivsel och trygghet. Personalen organiserar aktiviteter såsom Veckans fråga, men det är i huvudsak upp till eleverna själva att ta initiativ till umgänge och aktiviteter med andra elever, vilket innebär att alla elever inte deltar. Skolan anordnar årliga aktiviteter exempelvis Ektorpsdagen och Himmelstalundsdagen. Vissa av dessa aktiviteter är skolgemensamma och ger eleverna möjlighet att mötas över klass- och årskursgränser. Aktiviteterna genomförs dock främst inom respektive klass eller årskurs. Personalen arbetar medvetet för att stärka gemenskapen och

sammanhållningen i årskurs 7. Utöver detta finns få gemensamma arbetssätt för att stärka gemenskapen mellan klasser och årskurser. På skolenheten finns så kallade trygghetsrepresentanter. Det är elever som har i uppdrag att vara observanta på trygghetsklimatet och vid regelbundna möten med personalen diskutera tryggheten på skolan. Det finns planer på att trygghetsrepresentanterna ska genomföra aktiviteter på skolan för att främja trivsel och trygghet, men några sådana aktiviteter har ännu inte kommit till stånd.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att höja verksamhetens kvalitet inom frågeställningen bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Lärare och annan personal behöver arbeta medvetet för att stärka ett positivt skolklimat, regelbundet involvera eleverna i arbetet med trivsel, gemenskap och trygghet samt utveckla återkommande aktiviteter där elever från olika klasser och årskurser får mötas och utveckla goda relationer.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att personalens ledarskap och bemötande inte är konsekvent och arbetet med att involvera eleverna och ge dem förutsättningar att förstå och medverka till att skapa trivsel och trygghet saknar tydliga strategier och kontinuitet. Därutöver är de aktiviteter som syftar till att stärka gemenskapen främst inriktade på den egna klassen eller årskursen, medan möjligheten för elever att mötas och bygga relationer över klasser och årskurser är begränsad.

Skolinspektionen rekommenderar därför att lärare och annan personal, under ledning av rektorn, utvecklar det gemensamma arbetet för att främja ett positivt skolklimat och stärka det relationsskapande arbetet med alla elever. Personalen behöver kommunicera höga förväntningar på ett motiverande sätt för att visa att skolmiljön och skolklimatet är allas ansvar. Personalen behöver också kontinuerligt arbeta för att utveckla elevernas empati och åskådarnorm för att på så sätt stärka elevernas förmåga att hantera konflikter. Eleverna ska också ges möjlighet att diskutera och resonera om skolans klimat för att utifrån det bidra till gemensamma förhållningssätt och aktiviteter för att skapa en känsla av gemenskap och

ansvar[1]. Lärare och annan personal behöver även skapa förutsättningar för att elever från olika klasser och årskurser ska mötas och samarbeta i aktiviteter som stärker gemenskapen och känslan av tillhörighet och bidrar till att skapa relationer som främjar trygghet i hela skolan.

Rektors strategiska arbete för att främja ett positivt skolklimat

Inom detta område granskas hur rektorn arbetar för att det ska finnas ett gemensamt arbete på skolövergripande nivå för att främja ett positivt skolklimat. Detta inkluderar även hur rektorn arbetar och tar ansvar för att lärare och annan personal på skolan utvecklar och förhåller sig till de gemensamma förhållningssätten.

Området inbegriper även att lärare och annan personal ska få vägledning, stöd och kompetensutveckling som möjliggör gemensamma förhållningssätt så att de kan omsätta dessa och verka för att främja ett positivt skolklimat.

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn arbetar i låg utsträckning för att främja ett positivt skolklimat. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med rektor, lärare och annan personal, samt inkommen dokumentation.

Gemensamt arbete på skolövergripande nivå

Rektorn leder inte ett tillräckligt samlat och långsiktigt arbete för att främja ett positivt skolklimat i hela verksamheten. På skolan finns vissa gemensamma överenskommelser om hur personalen ska bemöta elever och agera för att skapa trygghet och trivsel, men dessa tillämpas inte konsekvent i hela verksamheten. Det finns också vissa strukturer för värdegrundsarbetet men de omfattar inte alla årskurser. Därutöver saknas gemensamma arbets- och förhållningssätt för att främja ett positivt skolklimat. Även om det finns visioner om och planer för en positiv skolmiljö präglas arbetet av ett reaktivt förhållningssätt snarare än ett främjande och förebyggande arbete. Dessutom framgår att även för de

[1] Skolverket (2020). *Skapa trygghet för lärande – Om skolans arbete mot mobbning, trakasserier och kränkande behandling.*

åtgärdande insatserna saknas gemensamma arbetssätt vilket leder till att arbetet till stor del utgår från enskilda individers initiativ och inte från gemensamma strategier. Personalen uppmärksammar och reagerar visserligen när elever använder ett olämpligt språk, men det saknas gemensamma och främjande strategier för att utveckla ett respektfullt språkbruk. Rektorn har vidtagit vissa åtgärder i syfte att öka tryggheten och trivseln på skolan. Rektorn har till exempel anställt personal som har till uppgift att finnas tillgänglig i skolans gemensamma utrymmen under elevernas raster, och det finns möjligheter för eleverna att delta i aktiviteter och vistas i behovsanpassade lokaler, men öppettiderna för elevcaféet och uppehållsrummet är begränsade. Rektorn uppmuntrar också personalen att vistas i skolans gemensamma lokaler, exempelvis genom att erbjuda gratis kaffe i skolans elevcafé. Dock framgår att vuxennärvaron varierar och det är inte tydligt för personalen vad som förväntas av dem.

Rektorn tar inte ett tillräckligt aktivt ansvar för att leda och driva arbetet med att utveckla gemensamma arbets- och förhållningssätt i verksamheten. Det finns olika forum där frågor om trygghet och trivsel löpande diskuteras och det förs samtal i arbetslag och elevhälsan om utmaningar kring olika elever eller elevgrupper. Det finns också vissa gemensamma ramar för hur mentorsarbetet ska bedrivas. Trots detta saknas en samsyn i hur uppdragen ska omsättas i praktiken. Detta visar sig bland annat genom skillnader i hur personalen arbetar för att främja trivsel och hur de agerar vid oönskade beteenden. Rektorns arbete för att utveckla gemensamma arbets- och förhållningsätt resulterar inte i en gemensam förståelse för hur personalen ska arbeta för att skapa ett positivt skolklimat. Även om rektorn på olika sätt tydliggör vad arbetet syftar till förs det inte tillräckliga samtal som leder till samsyn kring hur personalen förväntas agera och hur arbetet ska bedrivas i praktiken. Rektorn har rutiner för att följa upp verksamheten och har identifierat utmaningar i skolmiljön samt skillnader i personalens bemötande av elever. Hen har också konstaterat att det saknas gemensamma strukturer och att arbetssätt inte alltid efterlevs. Rektorn beskriver att skolledningen och personalen behöver fortsätta arbeta med att utveckla ett mer likvärdigt förhållningssätt men hur arbetet ska gå till framgår inte.

Vägledning, stöd och kompetensutveckling

Det saknas ett långsiktigt och samordnat arbete för att utveckla personalens kunskaper om hur ett positivt skolklimat kan främjas. Det har under föregående läsår genomförts insatser i syfte att stärka ett relationellt arbetssätt hos personalen. Det saknas dock en långsiktig strategi för kompetensutveckling som ger personalen kunskap om vad ett positivt skolklimat innebär och hur personalen kan arbeta främjande för trivsel och trygghet. Rektorn har identifierat att viss personal inte alltid hanterar och

följer upp händelser på ett ändamålsenligt sätt och behöver utveckla sitt agerande. Rektorn ser då till att dessa får individuellt stöd exempelvis genom handledning av elevhälsan. Några gemensamma kompetensutvecklingsinsatser för att stärka personalens ledarskap eller deras förmåga att förebygga och hantera intolerans och oönskade beteenden genomförs inte. När nya lärare börjar på skolan får de del av skolans dokumenterade rutiner och de ges stöd från sitt arbetslag. Någon ytterligare vägledning för hur arbetet med att främja trivsel och trygghet ska bedrivas ges inte.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att höja verksamhetens kvalitet inom frågeställningen bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Rektorn behöver utveckla ett strategiskt arbete med tydliga ramar och mål för att främja ett positivt skolklimat, och ge personalen möjlighet att utveckla gemensamma arbets- och förhållningssätt samt kompetens som stödjer arbetet.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att rektorn inte i tillräcklig utsträckning leder ett strategiskt och långsiktigt arbete för att skapa ett positivt skolklimat som genomsyrar hela skolan. De ramar och mål som finns är inte tillräckligt tydliga eller tillräckligt väl förankrade hos personalen för att utgöra en grund för gemensamma arbets- och förhållningssätt. Rektorn leder inte ett arbete där personalen kan utveckla samsyn kring gemensamma arbets- och förhållningssätt. Den kompetensutveckling och vägledning och det stöd som rektorn ger lärare och annan personal motsvarar inte fullt de behov som finns.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn tar fram en tydlig och gemensam plan för skolans strategiska arbete med att främja ett positivt skolklimat. Arbetet behöver ha ett tydligt främjande och förebyggande fokus och bygga på gemensamma förhållningssätt som är väl förankrade hos personalen, och där det finns en samsyn kring bemötande och ledarskap för att eleverna ska trivas på skolan. När skolans personal agerar likvärdigt och arbetet präglas av ett tydligt hela-skolan-perspektiv blir skolans förhållningssätt också tydligare för eleverna vilket i sin tur gör det mer förutsägbarhet för eleverna vad de kan förvänta sig och vad som förväntas av dem. Att anta en hela-skolan-ansats innebär också att rektorn behöver se till att skolans lokaler och miljö främjar ett positivt klimat samt att ge elever och personal möjlighet att vara delaktiga i arbetet med att skapa en trivsam och trygg skolmiljö. En viktig förutsättning för detta är också att rektorn möjliggör att all personal har och kontinuerligt utvecklar

kunskap om vad som kännetecknar ett positivt skolklimat och hur de tillsammans kan arbeta för att främja goda relationer och positiva sociala samspel under hela skoldagen.

På Skolinspektionens vägnar

X Camilla Adler	X Daniel Nilsson
Beslutsfattare Signerat av: Camilla Adler	Föredragande Signerat av: Daniel Nilsson

I handläggningen av ärendet har även utredare Emelie Svensson deltagit.

Bilaga 1: Författningsstöd

Skollag (2010:800)

Av 1 kap. 3 § skollagen framgår att i denna lag avses med

- undervisning: processer som på lektioner eller vid andra lärtillfällen leds av lärare eller förskollärare mot mål som anges i förordningar och andra författningar som ansluter till denna lag och som syftar till utveckling och lärande genom att barn eller elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden, och

- utbildning: verksamhet som bedrivs av en huvudman enligt denna lag inom vilken barn eller elever deltar i undervisning och andra aktiviteter.

Av 1 kap. 4 § skollagen framgår att utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Utbildningen ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Av 1 kap. 5 § skollagen framgår bland annat att utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de grundläggande demokratiska värderingarna och de mänskliga rättigheterna.

Av 5 kap. 3 § 1–2 st. skollagen framgår att alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero. Med studiero avses att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen. Det ska på skolenheten bedrivas både ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet och studiero och ett arbete för att upprätthålla tryggheten och studieron. Huvudmannen ska säkerställa att arbetet bedrivs och rektorn ska ansvara för arbetet. .

Enligt förarbetena till skollagen främjas trygghet, liksom studiero, av tillitsfulla relationer, samsyn bland personalen, ett systematiskt arbete och en hög delaktighet av eleverna. Det är viktigt att arbetet för trygghet sker på ett skolövergripande sätt och att skolans personal har ett gemensamt förhållningssätt samt att det inte bedrivs avskilt från undervisningen och utan tillräcklig koppling till elevers vardag. Det förebyggande arbetet omfattar ett aktivt arbete med att främja de normer och värden som ska prägla utbildningen, bland annat alla människors lika värde och respekt för

andra människors egenvärde samt jämställdhet (prop. 2021/22:160 s. 41 och 229).

Av 2 kap. 8 § skollagen framgår att huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i denna lag, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar.

Av 2 kap. 10 § skollagen framgår bland annat att rektorn beslutar om sin enhets inre organisation och ansvarar för att fördela resurser inom enheten efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov. Rektorn fattar i övrigt de beslut och har det ansvar som framgår av särskilda föreskrifter i denna lag eller andra författningar.

Av 2 kap. 34 a § skollagen framgår bland annat att huvudmannen ska se till att personalen som har hand om utbildningen i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag ges möjligheter till kompetensutveckling.

Läroplan för grundskolan (Lgr22 [SKOLFS 2010:37])

Av grundskolans läroplan (Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, förståelse och medmänsklighet) framgår att ingen i skolan ska utsättas för diskriminering som har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas. Intolerans, förtryck och våld, till exempel rasism, sexism och hedersrelaterat våld och förtryck, ska förebyggas och bemötas med kunskap och aktiva insatser. Dessutom ska eleven enligt grundskolans läroplan ((Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, god miljö för utveckling och lärande) möta respekt för sin person och sitt arbete. Skolan ska sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet och vilja och lust att lära. Strävan ska vara att skapa de bästa betingelserna för elevernas bildning, tänkande och kunskapsutveckling och även om personlig trygghet och självkänsla grundläggs i hemmet har skolan en viktig roll. Eleverna ska få kännedom om hur de kan få hjälp om de upplever otrygghet i eller utanför skolan. Verksamheten ska präglas av omsorg om den enskilda elevens hälsa, välbefinnande och utveckling.

Vidare framgår det av läroplanen (Lgr 22, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande) att alla som arbetar i skolan ska främja elevernas förmåga och vilja till ansvar och inflytande över den sociala, kulturella och fysiska skolmiljön. Skolans mål är att varje elev visar respekt för och hänsyn mot skolans personal och andra elever som en del av det gemensamma ansvaret för arbetsmiljön på skolan.

Bilaga 2: Granskningens genomförande

Bakgrundsuppgifter

Granskningen genomförs i 38 skolor runt om i landet med inriktning på årskurserna 7–9, i urvalet ingår såväl enskilda som kommunala huvudmän. Ektorpsskolan 1 ingår i granskningen. Skolinspektionen besökte Ektorpsskolan 1 den 29 september 2026. Besöket genomfördes av utredarna Daniel Nilsson och Emelie Svensson.

Ektorpsskolan 1 är en kommunal skola med Norrköpings kommun som huvudman. Skolan har 3 klasser per årskurs med ca 70–80 elever per årskurs. Skolenheten har under läsåret 2026/27 totalt ca 232 elever med en något högre andel pojkar än flickor. På skolan finns också en skolenhet med anpassad grundskola.

Underlag för bedömning

Underlaget i detta beslut utgörs av:

- Tre observationer i skolmiljön
- Två gruppintervjuer med elever
- Två gruppintervjuer med lärare och annan skolpersonal
- En intervju med rektorn och biträdande rektorn
- Dokument som begärts in från huvudmannen
- Officiell statistik som finns att tillgå om den aktuella skolenheten/huvudmannen.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för att ges en möjlighet att yttra sig över den.

Bilaga 3: Granskningens utgångspunkter

Granskningens huvudsakliga fokus riktar in sig mot arbetet för ett positivt skolklimat under skoldagen och på årskurserna 7–9. Ett positivt skolklimat innefattar bland annat positiva, omtänksamma och stöttande relationer mellan elever och mellan skolpersonal och elever. Detta för att eleverna ska uppleva skola som en trygg, säker och respektfull plats, samt att eleverna uppskattar och känner en samhörighet med skolan. I granskningen är fokus på skolornas främjande arbete. Det främjande arbetet hänger dock så nära ihop med det förebyggande att de är svåra att skilja åt. Med skolklimat avses utbildningen i sin helhet, det vill säga allt som sker under skoldagen inom verksamheten. Arbetet behöver inkludera hela skolan med både de faktiska platser som finns i skolmiljön och alla individer på skolan, som rektor och all skolpersonal. Det huvudsakliga fokuset i granskningen riktas mot hur man arbetar med att främja ett positivt skolklimat och elevernas sociala samspel utanför undervisningstiden och inte specifikt i skolämnena under skoldagen. Hur lärare och annan skolpersonal arbetar med klasserna, elevgrupper och klassklimat är ändå en så pass central del i skolornas arbete för att skapa trivsel och trygghet att det inte går att avgränsa bort helt. Även elevers perspektiv, hur elever involveras i relationsarbetet och hur de stärks i sin förmåga att verka för ett positivt skolklimat är en del av granskningen.

Granskningen syfte

Syftet är att granska kvaliteten i skolors arbete med att främja ett positivt skolklimat och elevernas sociala samspel där hela skolan involveras i arbetet. Skolans arbete granskas i förhållande till Skolinspektionens kvalitetskriterier. För att uppfylla granskningens syfte ska följande frågeställningar besvaras:

1. I vilken utsträckning arbetar lärare och annan skolpersonal med att främja ett positivt skolklimat?

2. I vilken utsträckning arbetar rektorn strategiskt för att främja ett positivt skolklimat?

Kvalitetskriterier

Ledarskap och relationsarbete

Lärare och annan skolpersonal utövar ett tydligt och samtidigt varmt, omtänksamt och stöttande ledarskap i syfte att främja ett positivt skolklimat och positiva relationer under skoldagen; mellan elever och elever samt mellan elever och lärare och annan skolpersonal.

Arbetet präglas av att det finns tydliga strategier och arbetssätt för hur eleverna ska involveras.

Lärare och annan skolpersonal arbetar medvetet utifrån skolans gemensamma förhållningssätt för att främja ett positivt skolklimat och positiva relationer; mellan elever och elever samt mellan elever och lärare och annan skolpersonal.

Gemensamt arbete på skolövergripande nivå

Rektorn ansvarar för att, genom ett strategiskt arbete, skapa ett positivt skolklimat där hela skolan involveras.

Rektorn tar aktivt ansvar för att skolan utvecklar gemensamma förhållningssätt, som all skolpersonal tillämpar och förhåller sig till.

Vägledning, stöd och kompetensutveckling

Lärare och annan skolpersonal ges vägledning, stöd och kompetensutveckling som möjliggör gemensamma förhållningssätt i arbetet med att främja ett positivt skolklimat.